

Hol tart az Európai Unió a többszintű kormányzás intézményrendszerének kiépítésében

Dr. Szalay András
EU Régiók Bizottsága tagja
Veszprémi önkormányzati képviselő

„A magyar uniós elnökség és a régiók jövője” című konferencia
2009. május 21-22.

Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola

▶ A Régiók Bizottsága

Az Európai Unió helyi és regionális önkormányzatokat képviselő politikai testülete.

▶ Miért van szükség a Régiók Bizottságára?

- ❖ **Hogy a helyi és regionális önkormányzatok is beleszólhassanak az uniós jogalkotásba (az uniós jogszabályok 70%-át helyi, illetve regionális szinten hajtják végre).**
- ❖ **Hogy Európa közelebb kerülhessen a polgáraihoz, és erősödjön a szubszidiaritás kultúrája.**
- ❖ **Hogy legyen egy hely, ahol a régiók és városok megoszthatják egymással bevált gyakorlataikat és párbeszédet folytathatnak az európai intézményekkel.**

► Néhány fontosabb évszám

- ❖ **1992** **Maastrichti Szerződés: Az RB létrejötte**
- ❖ **1994** **Első plenáris ülés Brüsszelben**
- ❖ **1995** **Az RB tagsága a 12 tagú EU 15 tagúvá bővülésének következtében 189-ről 222 főre bővül.**
- ❖ **1997** **Amszterdami Szerződés: Az RB helyzete megerősödik: bővül a kötelező konzultációs illetékességi köre, és már az Európai Parlament is kikérheti a véleményét.**
- ❖ **2003** **Nizzai Szerződés: Csak megválasztott vagy politikai felelősséggel tartozó képviselő lehet RB-tag.**
- ❖ **2004** **Az RB tagsága a 25-ök Európájában 222-ről 317 főre bővül**
- ❖ **2004** **Az európai alkotmányt létrehozó szerződés: erősödik az RB intézményi pozíciója és politikai szerepe**
- ❖ **2007** **Az RB tagsága a 27-ek Európájában 317-ről 344 főre bővül**
- ❖ **2007** **A Lisszaboni Szerződés megerősíti az RB jogállását és politikai szerepét**

► Az RB-ről dióhéjban

- ❖ **344 rendes tag: helyi, illetve regionális önkormányzati képviselők + 344 póttag**
- ❖ **27 nemzeti delegáció**
- ❖ **6 szakbizottság (albizottságok)**
- ❖ **4 politikai csoport**

344 rendes tag és 344 póttag

Németország, Franciaország, Olaszország, Egyesült Királyság.....	24
Lengyelország, Spanyolország.....	21
Románia.....	15
Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Görögország, Magyarország, Hollandia, Portugália, Svédország.....	12
Dánia, Írország, Finnország, Szlovákia, Litvánia.....	9
Észtország, Lettország, Szlovénia.....	7
Ciprus, Luxemburg.....	6
Málta.....	5

▶ Az RB tagjainak kinevezése

- ❖ **A tagállamok által javasolt helyi és regionális képviselők**
- ❖ **Hivatalosan az Európai Unió Tanácsa nevezi ki**
- ❖ **4 éves, megújítható mandátum**

► Az elnök

- ❖ **A Régiók Bizottsága élén az elnök áll. Ő vezeti a plenáris üléseket és ő képviseli az RB-t a külkapcsolatok terén.**
- ❖ **A jelenlegi elnök (2008–2010):
Luc VAN den BRANDE (BE/EPP),
a belga szenátus tagja, flamand parlamenti képviselő**
- ❖ **Az első alelnök (2008–2010):
Michel DELEBARRE (FR/PES),
Dunkerque polgármestere, francia parlamenti képviselő**
- ❖ **Az elnököt és az első alelnököt a Régiók Bizottsága tagjai választják két évre.**
- ❖ **Ezenkívül a tagállamokat is képviseli egy-egy alelnök.**

**Luc Van den
Brande**

**Michel
Delebarre**

▶ Plenáris ülések

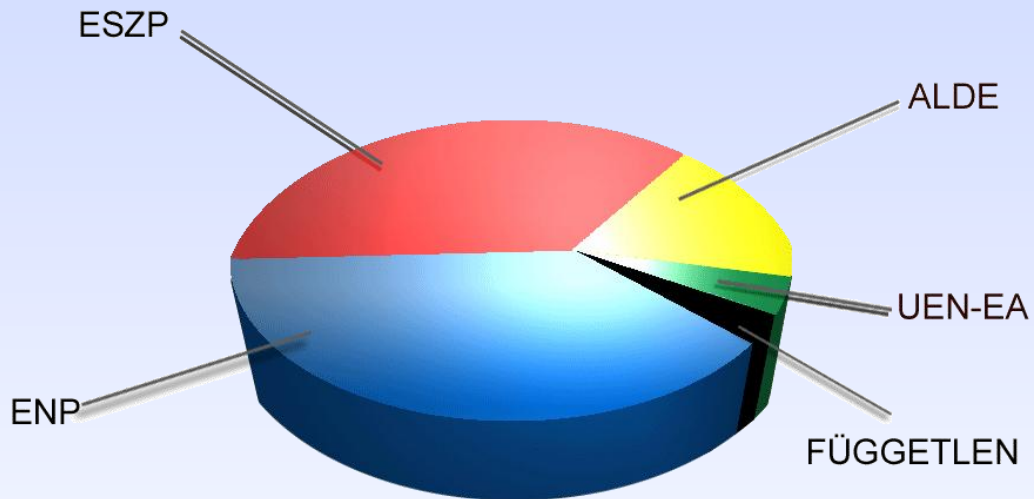

- ❖ Az RB teljes tagsága összeül
- ❖ Évente 5 alkalommal
- ❖ Vélemények elfogadása és politikai viták

▶ A (szak)bizottságok

- ❖ **COTER – „Területi kohéziós politika” szakbizottság**
- ❖ **ECOS – „Gazdaság- és szociálpolitika” szakbizottság**
- ❖ **DEVE – „Fenntartható fejlődés” szakbizottság**
- ❖ **EDUC – „Kultúra, oktatás és kutatás” szakbizottság**
- ❖ **CONST – „Alkotmányos ügyek, európai kormányzás, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége” szakbizottság**
- ❖ **RELEX – „Külkapcsolatok és decentralizált együttműködés” szakbizottság**
- ❖ **CAFA – Adminisztrációs és pénzügyek bizottsága**

► A politikai csoportok

ENP
Európai Néppárt

ESZP
Európai Szocialisták Pártja

ALDE
Liberálisok és
Demokraták Szövetsége
Európáért

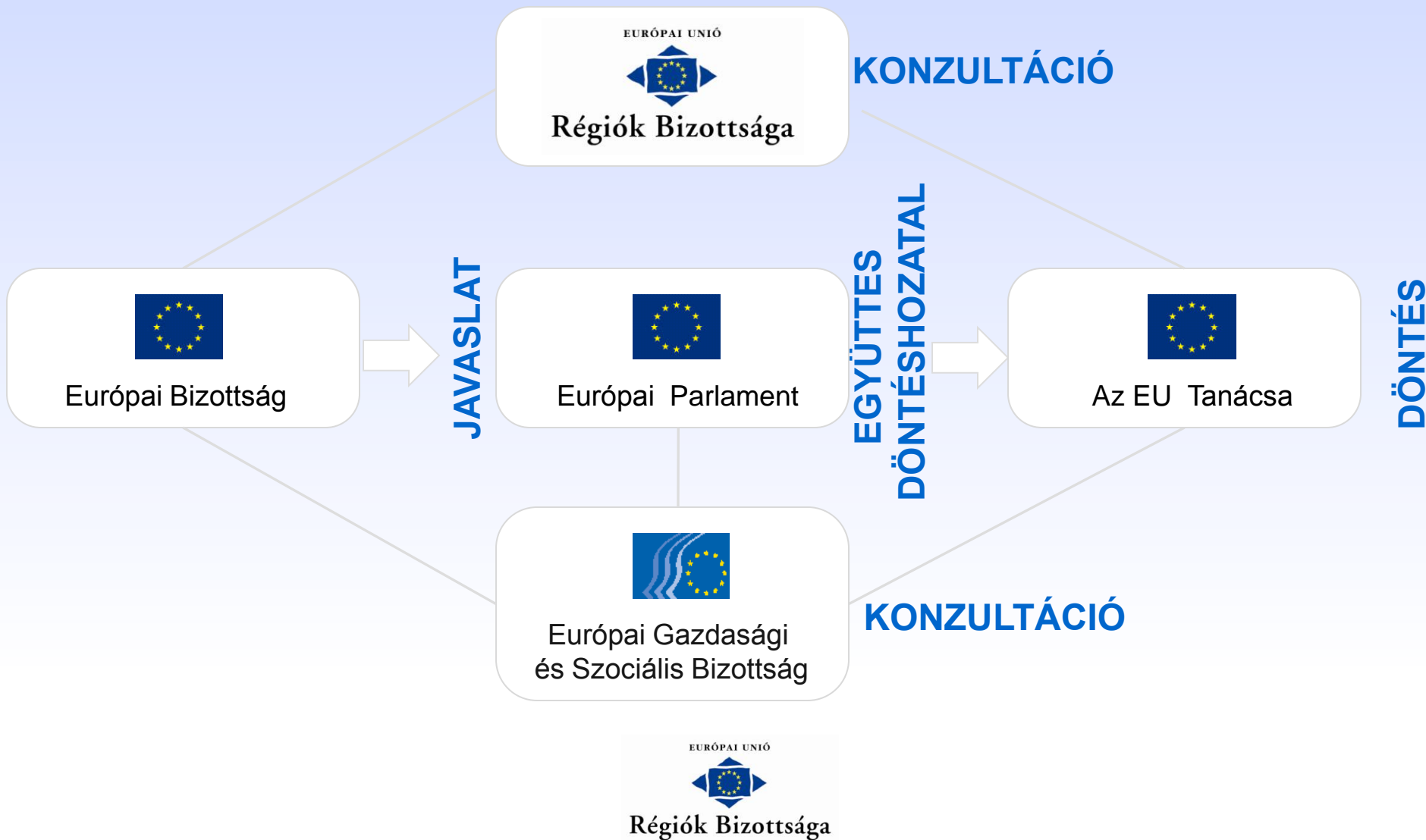
UEN-EA
Unió a Nemzetek Európájáért
– Európai Szövetség

EURÓPAI UNIÓ

Régiók Bizottsága

► Az RB és az uniós döntéshozatal

A konzultáció kötelező az alábbi politikai területeken:

- ❖ **Gazdasági és társadalmi kohézió**
- ❖ **Oktatás és ifjúság**
- ❖ **Kultúra**
- ❖ **Közegészségügy**
- ❖ **Transzeurópai hálózatok**
- ❖ **Közlekedés**
- ❖ **Foglalkoztatás**
- ❖ **Szociális ügyek**
- ❖ **Környezetvédelem**
- ❖ **Szakképzés**

1. A LISSZABONI FOLYAMATOT NYOMON KÖVETŐ PLATFORM (LMP)

- ❖ A növekedést és foglalkoztatást célzó lisszaboni stratégiát a tagállamok 2005 márciusában indították újra
- ❖ A lisszaboni folyamatot nyomon követő platformot az RB 2006. március 1-jén hozta létre. Célja: garantálni, hogy minden kormányzati szint részt vesz a lisszaboni stratégia megvalósításában
- ❖ Fórumot biztosít a regionális és helyi önkormányzatoknak ahhoz, hogy megvitassák, hogyan lehet növekedést és foglalkoztatást teremteni, és megosszák egymással ezzel kapcsolatos bevált gyakorlataikat
- ❖ Évente, az Európai Tanács tavaszi ülésén jelentést tesz a nemzetinél alacsonyabb szinten elért eredményekről

EURÓPAI UNIÓ

Régiók Bizottsága

2. SZUBSZIDIARITÁSFIGYELŐ HÁLÓZAT

- ❖ Szubszidiaritás: a döntéseket a polgárokhoz legközelebbi szinten kell meghozni.
- ❖ A polgárközeliség központi téma a regionális és helyi képviselők számára
- ❖ Az RB a szubszidiaritásfigyelő hálózatot 2007 júniusában hozta létre az Európai Bizottság jogalkotási dokumentumai megfelelőségének vizsgálatára
- ❖ Egységes, online, interaktív kapcsolódási pont a regionális és helyi önkormányzatok számára az EU jogalkotási folyamatáról való tájékozódásra, a bevált gyakorlatok megosztására és érdekeik érvényesítésére

3. EURÓPAI TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI CSOPORTOSULÁS (EGTC) – SZAKÉRTŐI CSOPORT

- ❖ Új jogi eszköz (2007. augusztus) a regionális és helyi önkormányzatok – határokon átnyúló, régiók közötti, transznacionális – együttműködésének megkönnyítésére
- ❖ Jogi státusz az ilyen jellegű csoportosulásoknak: lehetőség saját titkárság kialakítására, saját eszközök
- ❖ Az RB tájékoztatja, ösztönzi és nyomon követi az EGTC létrehozását, a szakértői csoport fórumot biztosít a tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjére
- ❖ Első EGTC (2008. január): Eurometropole Lille–Kortrijk–Tournai (francia-belga regionális fejlesztés)

A többszintű kormányzás stratégiai prioritás a Régiók Bizottsága számára, amely a jó európai kormányzás feltételévé vált

- Lisszaboni Szerződés szelleme értelmében a közösségi működés referenciakerete, amely elismeri a területi dimenzió szerepét az európai integrációs folyamatban és megerősíti a többszintű kormányzás mechanizmusait.
- Fehér Könyv készül, amely meghatározza e kormányzási mód előnyeit és akadályait, és amely a közösségi intézményeknek szánt ajánlásokat fogalmaz meg.
- A Régiók Bizottsága a többszintű kormányzás Európai Unión belüli intézményi szóvivőjének számít („új kultúra”).
- EUROBAROMÉTER-felmérések: hogyan ítéli meg a közvélemény a többszintű kormányzást és annak a közösségi politikákba való átültetését.

Hatalmi szintek megosztott felelőssége

„Számos olyan cél van, amelyet külön-külön nem, csak közösen érhetünk el. A megoldandó feladatok megoszlanak az Európai Unió, a tagállamok, valamint regionális és helyi önkormányzataik között”.

(Nyilatkozat a Római Szerződés aláírásának 50. évfordulója alkalmából, Berlin, 2007. március 25.)

„Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!”

- a globalizáció és a többpólusú világ létrejöttének igenlése
- az európai integrációs folyamat folytatása, tiszteletben tartva a nemzeti szuverenitást és az identitás megőrzését
 - a sokféleség érték, amit meg kell őrizni
 - a szolidaritás olyan érték, amelyet meg kell védeni
 - aktív polgári szerepvállalás

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA TÖBBSZINTŰ KORMÁNYZÁSRÓL SZÓLÓ FEHÉR KÖNYVE

CdR 89/2009 (2009. június 17-i plenáris ülésen lesz elfogadva)

- **Európa partnerségben történő építése**
- **Az európai folyamatban való részvétel elősegítése**
 - Az intézményi képviselet konszolidálása
 - A politikai együttműködés megszervezése
 - A részvételi demokrácia ösztönzése
- **A közösségi fellépés hatékonyságának növelése**
 - A közös politikák partnerségben történő kialakítása és végrehajtása
 - Az európai folyamat koordinációja
 - Integrált politikák kidolgozása
 - A megerősített konzultációs kultúra optimalizálása
 - Jobb szabályozás
 - A közösségi intézkedés területi hatásának értékelése
 - A területi együttműködési potenciál fejlesztése
 - A partnerségen alapuló innovatív kormányzati módszerek ösztönzése
- **A fehér könyv végrehajtása és nyomon követése**

EURÓPAI UNIÓ

Régiók Bizottsága

Köszönöm a figyelmüket!

www.cor.europa.eu

szalay.andras@gov.veszprem.hu

